

202397

Rembrandt

Christuskop, 1645-1650

Berlin, Gemäldegalerie (Staatliche Museen zu [...])

Verder zoeken in RKDimages

- [Naam kunstenaar Rembrandt](#)
- [Afgekorte literatuur Michel 1893](#)
- [Afgekorte literatuur Bode/Hofstede de Groot 1897-1905](#)
- [Afgekorte literatuur Sedelmeyer 1898](#)
- [Afgekorte literatuur Paris 1907](#)
- [Afgekorte literatuur Bode 1908A](#)
- [Afgekorte literatuur Berlin 1909A](#)
- [Afgekorte literatuur Rosenberg/Valentiner 1909](#)
- [Afgekorte literatuur Von Wurzbach 1906-1911](#)
- [Afgekorte literatuur Posse 1911](#)
- [Afgekorte literatuur Berlin 1912](#)
- [Afgekorte literatuur Hofstede de Groot 1907-1928 \(German edition\)](#)
- [Afgekorte literatuur Berlin 1931](#)
- [Afgekorte literatuur Bredius 1935](#)
- [Afgekorte literatuur Rosenberg 1948](#)
- [Afgekorte literatuur Schaffhausen 1949](#)
- [Afgekorte literatuur Rotermund 1956](#)
- [Afgekorte literatuur Münz 1957](#)
- [Afgekorte literatuur Slive 1965B](#)
- [Afgekorte literatuur Slive 1965A](#)
- [Afgekorte literatuur Bauch 1966](#)
- [Afgekorte literatuur Fuchs 1968](#)
- [Afgekorte literatuur Gerson 1968](#)
- [Afgekorte literatuur Bredius/Gerson 1969](#)
- [Afgekorte literatuur Panofsky 1973](#)
- [Afgekorte literatuur Berlin 1975](#)
- [Afgekorte literatuur Bolten/Bolten-Rempt 1978](#)
- [Afgekorte literatuur Schwartz 1984](#)
- [Afgekorte literatuur Bock 1985](#)
- [Afgekorte literatuur Tümpel 1986](#)
- [Afgekorte literatuur Bock et al. 1986](#)
- [Afgekorte literatuur Slatkes 1992](#)

- Afgekorte literatuur *Bock/Grosshans 1996*
- Afgekorte literatuur *Blankert/Blokhuis 1997*
- Afgekorte literatuur *Von Stockhausen 2000*
- Afgekorte literatuur *Zell 2002*
- Afgekorte literatuur *Keyes 2004*
- Afgekorte literatuur *Scallen 2004*
- Afgekorte literatuur *Wheelock 2005*
- Afgekorte literatuur *Bleker/Bleker-Poot 2005-2011*
- Afgekorte literatuur *Corpus of Rembrandt Paintings 1982-2015*
- Afgekorte literatuur *Van de Wetering/Kelch/Van den Boogert 2006*
- Afgekorte literatuur *Kelch/Van de Wetering 2006*
- Afgekorte literatuur *Liedtke 2007*
- Afgekorte literatuur *Vergara/Posada/Westermann 2008*
- Afgekorte literatuur *DeWitt et al. 2011*
- Collectieplaats *Londen (Engeland)*
- Collectieplaats *Parijs*
- Collectieplaats *Hamburg*
- Collectieplaats *Berlijn*
- Collectie *Henderson, John*
- Collectie *Sedelmeyer, Charles*
- Collectie *Kann, Rodolphe*
- Collectie *Duveen Brothers*
- Collectie *Bromberg, M.*
- Collectie *Kaiser-Friedrich-Museum*
- Collectie *Gemäldegalerie (Staatliche Museen zu Berlin)*
- Onderwerpstrefwoorden *historie (als genre)*
- Onderwerpstrefwoorden *Christus*
- Onderwerpstrefwoorden *borststuk*
- Onderwerpstrefwoorden *man*
- Onderwerpstrefwoorden *hoofd naar links*
- Onderwerpstrefwoorden *baard*
- Onderwerpstrefwoorden *lang haar (mannenkapsel)*
- Iconclass code *11D31*

Object gegevens

Objectcategorie

schilderij

Drager/materiaal

paneel (eikenhout), olieverf

Vorm/maten

staande rechthoek 25 x 21,7 cm

Signatuur/opschrift

Informatie over de signatuur, datering, opschrift of merk op de voor- of achterzijde van het kunstwerk

- etiket op de achterzijde: *Henderson 39 B*
white crêpe paper, handwritten in ink
- inventarisnummer op de achterzijde: *Inv. - Nr. IV 657*
inventory note Altes Museum; white paper with internal lining in black, handwritten in black ink
- inventarisnummer op de achterzijde: *Ehemals Staatliche Museen Berlin/Museum Dahlem/Kat. nr.: 811 C/ Rembrandt/Christuskopf*
inventory note Museum Dahlem

Huidige toeschrijving

Rembrandt

Datering

Exacte of globale datering van het kunstwerk; de zoekmarges van het werk in deze database staan tussen haakjes.

1645-1650 (1645 - 1655)

Onderwerp

Titel

Titel of de benaming van het kunstwerk. Deze kan verschillen van de titel die in (recente) publicaties wordt gegeven.

Christuskop

Engelse titel

Head of Christ

Onderwerpstrefwoorden

historie (als genre), Christus, borststuk, man, hoofd naar links, baard, lang haar (mannenkapsel)

Iconclass-code

Iconclass-codes en tekstcorrelaten bevatten specifieke scènes en namen. Een Iconclass-code of -notatie is een code uit het veeltalige Iconclass systeem voor onderwerpsontsluiting. Voor meer informatie, zie www.iconclass.nl.

11D31

'portraits' of Christ

Herkomst

Collectie(s)

- private collection John Henderson, London
according to a label on the reverse: "Henderson 39B"
- 1882-02-13 The end date is date of the auction.
- art dealer Charles Sedelmeyer, Paris (France)
- 1893 mentioned in the catalogue with an overview of the paintings in his possession before 1894 (Sedelmeyer 1898, no. 148)
- private collection Rodolphe Kann, Paris
- 1907 From the death of Rudolphe Kann in 1905 until 1907 in the possession of his descendants. They had to wait two years with the sale of the collection so that they could avoid paying an obligatory special tax (according to documentation in the Central Archive of the SMB: Zentralarchiv SMB, ZA I/GG 204; File F. 2143/07).
- art dealer Duveen Brothers, London/Paris/New York City
1907 In 1907 art dealer Duveen Brothers bought the collection of Rodolphe Kann (documentation of this purchase in the Central Archive of the SMB: Zentralarchiv SMB, ZA I/GG 204; File F. 2143/07 and mentioned in Gaethens/Paul 1997, vol. 1, p. 334)
- private collection M. Bromberg, Hamburg
1907
- Kaiser-Friedrich-Museum, Berlin, inv./cat.nr IV 657 (inventory 1908)
donated to the Kaiser-Friedrich-Museum by Mr. and Mrs. Martin Bromberg, Hamburg (documentation of this gift in the Central Archive of the SMB: Zentralarchiv, Za I/GG 204; File F 2153/07)
1907 - In the period from September 1941 – September 1942 the painting, together with other works of art of the Gemäldegalerie, was located in the flak towers of Leitturm Berlin-Friedrichshain. From 11 March - 7 April 1945 the paintings were transported from Berlin to the salt mines of Kaiseroda-Merkers, where the works of art were stored until they were discovered and confiscated by the Americans. On 17 April 1945 they moved the works of art, including the painting, to the Reichsbank in Frankfurt am Main. From 20 August-31 August 1945 the works of art were removed from the Reichsbank and temporarily stored in the Central Art Collecting Point Wiesbaden, located in Landesmuseum Wiesbaden (inventory number WIE 557/3/2). On 20 April 1949 the American trusteeship was handed over to the state Hessen. On 11 January 1956 the works of art of the Berlin Gemäldegalerie officially came within the escrow of Berlin and the return of the works of art from Wiesbaden to Berlin began. After its return the collection of paintings, including Rembrandt's 'Head of Christ', is located in the Gemäldegalerie in Dahlem (Berlin West). On 12-12-1959 the painting, estimated value DM 250 000, was stolen by an unknown visitor from the Gemäldegalerie in Dahlem during the regular opening times. Subsequently the General Administration of the Ehemalige Staatliche Museen of Berlin offered a reward of 10.000 marks for the recovery of the painting (postcard of the Ehemalige Staatliche Museen of Berlin with a theft report and the notification of the offer of a reward, painting file, GG, 12-19-1959, Illustrated London News, 19.12.1959). Thanks to an anonymous tip, the painting could be retrieved two years later (22-10-1961) in a luggage locker at Hauptbahnhof Braunschweig (Der Spiegel, "Verbrechen Kunstraub. Entflammte Liebe", 29 (1964), p. 62-63; Der Tagesspiegel, 23-04-2002; Der Tagesspiegel, "Chronik. Kunst Diebstähle in Berlin", 22-05-2010).
- Gemäldegalerie (Staatliche Museen zu Berlin), Berlin, inv./cat.nr 811 C
From 1998 onwards the collection of old master paintings of the Staatliche Museen is located in the Gemäldegalerie at the Kulturforum.

Veiling(en)

- Christie (London (England)) 1882-02-16 - 1882-02-18, lotnr. 382
Inbrenger John Henderson
, Lugt 41675: "Rembrandt. 382 Head of a Man with Long Hair, in a brown robe."

Tentoonstellingen en literatuur

Tentoonstellingen

- Rembrandt und seine Zeit : zweihundert Gemälde der Blütezeit der holländischen Barockmalerei des 17. Jahrhunderts aus deutschem, holländischem und schweizerischem Museums- und Privatbesitz Museum zu Allerheiligen, Schaffhausen, 1949-04-10 - 1949-10-02, cat. no. 137
- Meisterwerke aus den Berliner Museen und Schlössern. Gemälde alter Meister. Gemälde aus dem 19. Jahrhundert Museum Dahlem, Berlin, 1953-05-09 - 1953-11, cat. no. 50
- Rembrandt : Gedächtnis-Ausstellung 1606-1669 : Gemälde - Zeichnungen - Radierungen Museum Dahlem, Berlin, 1956-05-27 - 1956-07-15, cat. no. 19
- Rembrandt : zoektocht van een genie Museum Het Rembrandthuis, Amsterdam, 2006-04-01 - 2006-07-02, cat. no. 64
- Rembrandt : Genie auf der Suche Gemäldegalerie (Staatliche Museen zu Berlin), Berlin, 2006-08-04 - 2006-11-05, cat. no. 57
- Rembrandt et la nouvelle Jérusalem : juifs et chrétiens à Amsterdam au Siècle d'Or Musée d'art et d'histoire du Judaïsme, Paris, 2007-03-28 - 2007-07-01, cat. no. 107
- Rembrandt : pintor de historias Museo Nacional del Prado, Madrid (Spain), 2008-10-15 - 2009-01-06, cat. no. 29
- Rembrandt et la figure du Christ Musée du Louvre, Paris, 2011-04-21 - 2011-07-18, cat. no. 35
- Rembrandt and the face of Jesus Philadelphia Museum of Art, Philadelphia (Pennsylvania), 2011-08-03 - 2011-10-30, cat. no. 35

Literatuur

- [Michel 1893](#), p. 351, 443, 563, fig. 337
- [Bode/Hofstede de Groot 1897-1905](#), no. 413
- [Sedelmeyer 1898](#), no. 148
- [Paris 1907](#), no. 72
- [Bode 1908A](#), p. 115-118
- [Berlin 1909A](#), p. 229
- [Rosenberg/Valentiner 1909](#), p. 390
- [Von Wurzbach 1906-1911](#), vol. 2 (1910), p. 407
- [Posse 1911](#), p. 185
- [Berlin 1912](#), p. 348
- [Hofstede de Groot 1907-1928 \(German edition\)](#), vol. 6 (1915), no. 158
- [Berlin 1931](#), p. 381
- [Bredius 1935](#), no. 622
- [Rosenberg 1948](#), vol. 1, p. 62; vol. 2, fig. 103
- [Schaffhausen 1949](#), p. 63
- [Rotermund 1956](#), p. 216, fig. 172
- [Münz 1957](#), p. 214-218
- [Slive 1965B](#), p. 408, 410, no. 3, fig. 3
- [Slive 1965A](#), p. 38-41
- [Bauch 1966](#), no. 215
- [Fuchs 1968](#), p. 46, fig. 79
- [Gerson 1968](#), no. 323
- [Bredius/Gerson 1969](#), no. 622
- [Panofsky 1973](#), 99-101, fig. 21
- [Berlin 1975](#), p. 343
- [Bolten/Bolten-Rempt 1978](#), no. 391
- [Schwartz 1984](#), no. 320
- [Bock 1985](#), p. 230
- [Tümpel 1986](#), no. 78
- [Bock et al. 1986](#), p. 230
- [Slatkes 1992](#), no. 63
- [Bock/Grosshans 1996](#), no. 1544
- [Blankert/Blokhuis 1997](#), p. 197, fig. 31b, as attributed to Rembrandt
- [Von Stockhausen 2000](#), p. 138
- [Zell 2002](#), p. 56-57, fig. 39
- [Keyes 2004](#), p. 178, fig. 4
- [Scallen 2004](#), p. 191, 359 (note no. 31), 363 (note no. 99)
- [Wheelock 2005](#), p. 91
- [Bleker/Bleker-Poot 2005-2011](#), vol. 2, no. EB-483
- [Corpus of Rembrandt Paintings 1982-2015](#), vol. 4 (2005), p. 128-129, fig. 66, 381-382, fig. 3
- [Van de Wetering/Kelch/Van den Boogert 2006](#), fig. 64
- [Kelch/Van de Wetering 2006](#), no. 57
- [Liedtke 2007](#), vol. 2, p. 760, fig. 221
- [Vergara/Posada/Westermann 2008](#), no. 29
- [DeWitt et al. 2011](#), no. 35, fig. 2.6
- [Corpus of Rembrandt Paintings 1982-2015](#), vol. 6 (2015), no. 217a

- W. Bode, 'Amtliche Berichte, Erwerbungen aus der Sammlung Rudolf Kann für die Gemäldegalerie des Kaiser-Friedrich-Museums', Jahrbuch der Königlich Preussischen Kunstsammlungen 29 (1908), p. 115-118
- Führer durch die Staatlichen Museen zu Berlin. Das Kaiser-Friedrich-Museum, Berlin 1919 (expanded and revised 4th edition of 1910), p. 487
- H. Makowsky, Beschreibendes Verzeichnis der Gemälde im Kaiser Friedrich Museum, Berlin/Leipzig 1921 (expanded and revised 8th edition of 1878), p. 374
- Führer durch das Kaiser Friedrich-Museum, Berlin 1926 (expanded and revised 8th edition of 1904), p. 122
- Staatliche Museen Berlin. Die Gemäldegalerie. Die holländischen Meister 17. und 18. Jahrhundert, Berlin 1932, p. 129
- E. Rücker, G. Neumann, G. Arnolds, Staatliche Museen Berlin. Gemälde des XIII. bis XVIII. Jahrhunderts, Berlin (West) 1956, 1958 (expanded and revised 3rd edition of 1956), 1959, 1960, 1961, 1962), p. 57; 1963 (expanded and revised 8th edition of 1956) 1964, 1966, 1968; , p. 88
- Exh. cat. Rembrandt's "Christ" in thirteen paintings and one etching, New York (Hyde Collection) 1968, p. 12, fig. 11

Beelddocumentatie

Beelddocumentatie

Standplaats afbeelding

Locatie van de afbeelding in de beelddocumentatie.

- BD/Digital Collection (afb.nr. [1001236061](#))

- [BD/Digital Collection \(afb.nr. 0000271070\)](#)

Project

[The Rembrandt Database](#)
[The Rembrandt Database - research project Berlin Gemäldegalerie](#)
[RemBench](#)

Technische documentatie

Het RKD beheert een collectie technische documentatie die door externe onderzoekers en musea aan ons is overgedragen of voortkomt uit eigen onderzoek met infraroodreflectografie. Het materiaal waarvan hier de metadata zijn weergegeven, is op afspraak te raadplegen op het RKD. Vooralsnog is niet alle technische documentatie ingevoerd in de database. Regelmatig worden nieuwe gegevens toegevoegd.

[29 treffers](#) in RKDtechnical, betreffende:

Type technisch onderzoek

- [onderzoek normale belichting](#)
- [radiografisch onderzoek](#)
- [infraroodonderzoek](#)
- [ultraviolette fluorescentie](#)
- [strijklicht onderzoek](#)
- [niet gespecificeerd](#)
- [stereomicroscopie](#)
- [onderzoek drager](#)

Onderzoeks- en restauratieprojecten

- onderzoeksproject [Burroughs X-ray documentation project, 1925 – 1944](#) [1 treffersinvolved_persons](#): [Alan Burroughs](#)
The Straus Center for Conservation and Technical Studies at the Harvard Art Museums houses the Alan Burroughs Collection of X-Radiographs, the first systematic, large-scale X-ray documentation project assembled to address issues of the authenticity and attribution of paintings. Many of the X-rays were produced between 1925 and 1944 by Burroughs—a Harvard graduate (1920) who became a Fogg Museum research fellow and the keeper of X-ray "shadowgraphs". Today the collection contains approximately 8,000 X-radiographs of over 4,450 paintings from the great collections of America and Europe.
The X-rays can also be found in the online database of the Harvard Art Museums:
<https://www.harvardartmuseums.org/collections?q=Rembrandt+burroughs>
- onderzoeksproject, 1929 – 1933 [1 treffersinvolved_persons](#): [Kurt Wehlte](#); [Helmut Ruhemann](#); [Jakob Von Danzas](#)
- inventaris, 1950 – 1958 [1 treffersinvolved_persons](#): [Dore Barleben](#)
The research was carried out to document the paintings in the Central Collecting Point in Wiesbaden after their return from Washington.
- onderzoeksproject [Neutron Autoradiography, 1983 – 2015](#) [3 treffersinvolved_persons](#): [Jan Kelch](#); [Carl-Otto Fischer](#); [Wolfgang Leuther](#); [Klaus Slusallek](#); [Claudia Laurenze-Landsberg](#); [Brigit Schröder-Smeibidl](#); [Andrea Denker](#)
Thanks to the collaboration of nearly three decades with the Helmholtz-Zentrum Berlin, the Berlin Gemäldegalerie is the only museum in the world able to make consistent and systematic use of neutron-activation autoradiography (NAAR) and gamma-ray spectroscopy in the examination of paintings. Neutron-induced autoradiography is an exceptionally versatile and successful method to examine paintings in a nondestructive manner. It provides insight into the pigments used, the brushwork, the state of preservation of the various layers of paint, and the many stages that went into creating the work. In combination with other technical examination methods, NAAR presents us with a special opportunity to take a detailed look at a painter's creative process. The long-term project between the two institutions aims to scientifically reassess paintings.
- onderzoeksproject [Rembrandt in change of perspective: an interdisciplinary approach. New art technological and art historical analyses of Rembrandt paintings from the Gemäldegalerie., 2011 – 2016](#) [11 treffersinvolved_persons](#): [Claudia Laurenze-Landsberg](#); [Katja Kleinert](#)
The Gemäldegalerie presides over one of the most comprehensive collections of Rembrandt paintings in the world. These paintings are part of a long-term interdisciplinary research project, made possible by the generous support of the Andrew W. Mellon Foundation and the Staatliche Museen zu Berlin.
The aim of this research project is to conduct for the first time in-depth analysis by comparing data of technical research (in particular neutron-activation autoradiography) with art-historical findings. The core of these examinations consists of an integrated study on provenance, exhibition history and restoration history on the one hand, and new analyses of the painting techniques on the other. By linking material-technical and art-historical facets, the findings can be embedded in their original iconographic and cultural-historical context. The project will focus on new insights relating to the genesis of the paintings, the development of subjects and motifs, as well as Rembrandt's artistic and painterly technique. By combining technical and art-historical research within an interdisciplinary team the project will achieve innovative results that are beyond previous research. All relevant information covered in the project will subsequently be made accessible to the public as part of the online Rembrandt Database.

Permalink

<https://rkd.nl/explore/images/202397>

Ingevoerd op: 2011-02-14; Laatste wijziging: 2017-10-04

Prins Willem-Alexanderhof 5
(KB-complex)
2595 BE Den Haag
Nederland

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur

Contact

T: 070 3339777
E: info@rkd.nl

Meer

[Privacybeleid](#)
[Disclaimer](#)
[Algemene voorwaarden](#)

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [Linkedin](#)
- [Instagram](#)